

Dodatok č. 1
k Školskému poriadku Špeciálnej základnej školy
vydanému dňa 09. januára 2025
III. a
Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní

Štandardy sú základné pravidlá, princípy a postupy predchádzania a eliminácie segregácie vo výchove a vzdelávaní. Ich uplatňovanie prispieva k dodržiavaniu princípov výchovy a vzdelávania podľa školského zákona v školách a školských zariadeniach.

Výchova a vzdelávanie dieťaťa a žiaka bude smerovať k:

- a) rozvoju osobnosti dieťaťa a žiaka, jeho individuálnych možností a schopností v ich najvyššej možnej miere,
- b) rozvíjaniu úcty k ľudským právam a základným slobodám,
- c) rozvíjaniu úcty k rodičom, k vlastnej kultúrnej, jazykovej a hodnotovej identite a k hodnotám krajiny, v ktorej dieťa alebo žiak žije i k hodnotám krajiny svojho pôvodu a k iným kultúram,
- d) príprave dieťaťa a žiaka na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti v duchu porozumenia, mieru, znášanlivosti, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi všetkými národmi, etnickými, národnostnými a náboženskými skupinami ;
- e) rozvíjaniu úcty k prírodnému prostrediu.

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní sa týkajú všetkých oblastí, ktoré upravuje školský poriadok:

- výkon práv a povinností detí a žiakov a ich zákonných zástupcov v škole, pravidlá vzájomných vzťahov a vzťahov s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami školy,
- prevádzku a vnútorný režim školy,
- podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia detí a žiakov a ich ochrany pred sociálno-patologickými javmi, diskrimináciou alebo násilím.

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní sú :

- štandardy postojov a hodnôt ,
- štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní.

Štandardy postojov a hodnôt

Základným predpokladom pre úspešné zavedenie štandardov, ktoré zabezpečia proces prevencie, či odstraňovania segregácie vo výchove a vzdelávaní je zásadný posun v oblasti postojového a hodnotového nastavenia a medziľudských vzťahov všetkých aktérov vzdelávania, ktorí prichádzajú v škole do kontaktu so žiakmi a deťmi.

Spoločnosť 21. storočia potrebuje občanov, ktorí majú také hodnoty, postoje, schopnosti, aby mohli fungovať ako demokratickí a interkultúrne kompetentní občania. Postojové a hodnotové

štandardy sú definované na základe kľúčových ukazovateľov, ktoré boli vytvorené Radou Európy v dokumente Referenčný rámec kompetencií pre demokratickú kultúru.

Ukazovatele sú popisy a vysvetlenia týkajúce sa konkrétneho žiadúceho správania sa všetkých aktérov vo vzdelávaní:

- zaobchádzať so všetkými ľuďmi bez rozdielu s rešpektom,
- vyjadrovať úctu všetkým bez rozdielu a vnímať rozmanitosť ako príležitosť a prínos pre školu pri príprave a realizovaní aktivít výchovno- vzdelávacieho procesu,
- vyjadrovať druhým ľuďom uznanie ako rovnocenným ľudským bytostiam,

- rešpektovať ľudí rôzneho vierovyznania a ľudí, ktorí majú odlišné politické názory,
- prejavovať záujem spoznať presvedčenia, hodnoty, tradície a pohľady druhých ľudí na svet,
- dávať priestor druhým ľuďom na vyjadrenie sa,
- preukázať prebratie zodpovednosti za svoje skutky,
- ospravedlniť sa, pokiaľ niekomu ublížim,
- vyjadrovať vôľu a záujem spolupracovať a pracovať s druhými ľuďmi na presadzovaní spoločných záujmov.

Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní sú:

a) Štandardy priestorovej desegregácie:

- Do všetkých priestorov školy určených pre žiakov alebo deti, je im umožnený rovný, nediskriminačný prístup. Škola nemá priestory a budovy vyhradené pre jednotlivé skupiny žiakov vytvorené za účelom ich vylučovania alebo neprístupného oddelovania.
- Škola, v rámci výchovno- vzdelávacieho procesu, využíva priestory, ktoré spĺňajú normy stanovené regionálnym úradom verejného zdravotníctva, pričom výchovno- vzdelávacie proces žiadnej zo skupín nebude prebiehať v priestoroch, ktorých kvalita je výrazne rozdielna oproti iným priestorom.
- Škola má vytvorené triedy, v ktorých je vyvážené zastúpenie žiakov rôzneho etnického, národného alebo sociálneho pôvodu, farby pleti alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona.

b) Štandardy organizačnej desegregácie :

- Škola má nastavenú organizáciu školského vyučovania tak, aby nedochádzalo k vylučovaniu a neprípustnému oddelovaniu niektorej skupiny žiakov.
- Všetky skupiny žiakov majú nastavené rovnaké vzdelávacie štandardy, na základe ktorých pedagogickí a odborní zamestnanci vytvárajú školský vzdelávacie program. Úpravy sa budú týkať len žiakov s individuálnym programom, individuálnym vzdelávacím plánom alebo poskytnutím podporných opatrení.
- Všetky skupiny žiakov budú mať umožnený rovný prístup k materiálno- technickému vybaveniu, učebným materiálom a iným vzdelávacím pomôckam výchovno- vzdelávacieho procesu prislúchajúcemu danému ročníku, vzdelávacieho variantu alebo stupňa vzdelávania.
- Škola je povinná využiť všetky dostupné prostriedky, nástroje a metódy, aby umožnila prístup k vzdelávaniu v maximálnej miere všetkým skupinám žiakov aj v prípade krízových udalostí v škole. Po ukončení krízovej udalosti je škola povinná realizovať príslušné podporné opatrenia na kompenzáciu prípadných výpadkov vo výchove a vzdelávaní, ktoré nemohli byť v maximálnej miere riešené počas krízovej situácie.

c) Štandardy sociálnej desegregácie

- Škola podporuje sociálne začlenenie žiakov a vytvára pozitívnu podporujúcu sociálnu klímu, ktorá prispieva k destigmatizácii a odstraňovaniu stereotypov a predsudkov.

- Škola organizuje a podporuje programy neformálneho vzdelávania a mimoškolské aktivity smerujúce k vytvoreniu priaznivej sociálnej klímy a interkultúrneho porozumenia v rámci školy, medzi žiakmi ako aj ich zákonnými zástupcami.
- Škola prijíma, vzdeláva a vychováva všetky skupiny žiakov podľa platných právnych predpisov, bez vylučovania a neprípustného oddelovania na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- Škola umožňuje všetkým skupinám žiakov , aby sa pre napĺňanie a rozvoj svojho potenciálu zapájali do aktivít a súťaží , ktoré sama organizuje, alebo sú škole sprostredkované a aktívne ich k tomu motivuje a podporuje.
- Škola pri hodnotení žiakov nekoná diskriminačne na základe ich príslušnosti k niektorej sociálnej alebo etnickej skupine alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona.

Prerokovaný pedagogickou radou dňa 14. 02. 2025.

Prerokovaný radou školy dňa 24. 02 2025.

Platný od 01. 03. 2025